

Vergaderjaar 1986-1987

19 775

Invoering van de structuurregeling voor grote coöperaties en voor grote onderlinge waarborgmaatschappijen

Nr. 5

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 3 april 1987

De vaste Commissie voor Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer van haar voorlopige bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

Algemeen

De leden van de C.D.A.-fractie stelden het op prijs dat zo kort na het vervolgadvis raden van commissarissen van 19 april 1985 betreffende de samenstelling van toezichthoudende organen van rechtspersonen die een onderneming drijven het voorliggende voorstel van wet is ingediend. Voor de naamloze en besloten vennootschappen is, zo merkten deze leden op, bij wet van 6 mei 1971 de structuurregeling ingevoerd. Deze wordt kortweg aangeduid als de structuurwet, waarover laatstelijk door de SER op 13 april 1984 een advies is uitgebracht met de strekking aan het stelsel van gemitigeerde coöptatie niets te veranderen.

De leden van de C.D.A.-fractie stemden in met het feit dat voortaan in boek 2 van het Burgerlijk Wetboek de coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij als aparte rechtsvorm worden behandeld en niet meer, zoals nu het geval is, als gekwalificeerde vormen van de vereniging.

Zij waren met de regering van mening dat de positie van de werknemers bij grote coöperaties en grote onderlingen niet wezenlijk verschilt van die bij de grote N.V. of B.V. Zowel de economische betekenis van de coöperaties en de onderlingen als de relatie werkgever-werknemer vormt een goede reden deze beide rechtsvormen onder structuurwet te brengen. Te meer daar vele grote coöperaties reeds eigener beweging tot de instelling van een raad van commissarissen zijn overgegaan.

Anders dan bij de N.V. of B.V. blijft de ledenvergadering het tot benoeming bevoegde orgaan dat aan ten hoogste $\frac{2}{3}$ van het aantal leden van de raad van commissarissen de kwaliteitseis mag stellen dat zij lid van de vereniging moeten zijn.

De leden van de C.D.A.-fractie waren het eens met het feit dat de leden van een coöperatie wat sterkere rechten verkrijgen tegenover de ondernemingsraad dan de aandeelhouders bij N.V. en B.V. in de structuurregeling ten opzichte van de ondernemingsraad. Dit is nu eenmaal inherent aan de verhouding tussen de leden van een coöperatie en «hun» coöperatie, die veel hechter is dan die tussen aandeelhouders en hun N.V. of B.V.

¹ Samenstelling:

Leden: Haas-Berger (PvdA), Stoffelen (PvdA), Kosto (PvdA), voorzitter, Roethof (PvdA), K. G. de Vries (PvdA), De Kwaadste-niet (CDA), Stemerink (PvdA), Gualthérie van Weezel (CDA), Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), Van der Burg (CDA), Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Dales (PvdA), Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), Laning-Boersema (CDA), Dijkstal (VVD), Kohnstamm (D66), Wolffensperger (D66), ondervoorzitter, Swildens-Rozendaal (PvdA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA).

Plv. leden: Van den Bergh (PvdA), Ter Veld (PvdA), Jabaaij (PvdA), Van Nieuwenhoven (PvdA), Lankhorst (PPR), Koetje (CDA), Van Traa (PvdA), Borgman (CDA), Hermans (VVD), De Hoop Scheffer (CDA), Van der Berg (SGP), Vreugdenhil (CDA), Alders (PvdA), De Grave (VVD), Te Veldhuis (VVD), Kraaijeveld-Wouters (CDA), Van Es (PSP), Eisma (D66), Groenman (D66), Vermeend (PvdA), Doelman-Pel (CDA), Van Muiden (CDA), Leerling (RPF).

Is het niet gewenst, zo vroegen de leden van de C.D.A.-fractie, een bepaling ten aanzien van de bestuursbesluiten van dochtervennootschappen van de moedercoöperatie op te nemen, in de zin van art. 164 lid 2 BW?

Het aantal grote coöperaties en onderlingen dat onder de structuurregeling valt, zal voorshands beperkt zijn : 27 coöperaties en 10 onderlingen.

Alles overziende kon de C.D.A.-fractie instemmen met dit wetsvoorstel dat nauw aansluit bij de structuurregeling voor de N.V. en de B.V. Deze leden onderschreven het standpunt van een deel van de SER (85/07, bladzijde 29-30) «dat wijzigingen van de rechtsvorm van «grote» ondernemingen met het oogmerk om de structuurwet geen toepassing te doen vinden, uit maatschappelijk oogpunt ongewenst zijn», maar oordeelden tevens dat een regeling die een bepaalde rechtsvorm voor een grote onderneming voorschrijft uit het oogpunt van het streven naar harmonisatie van het vennootschaps- en ondernemingsrecht van de EG-lidstaten bezwaarlijk is. Met het oog op het feit dat de Wet op de ondernemingsraden een ruime werkingssfeer heeft gekregen in de loop van de ontwikkeling sedert 1950, wilden de leden van de C.D.A.-fractie niet aandringen op een wettelijke regeling die de vrijheid van keuze van de rechtsvorm voor de grote onderneming beperkt.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. hadden met waardering kennis genomen van dit wetsvoorstel.

Zij stelden vast dat, mede op advies van de SER, aansluiting is gezocht aan de bestaande structuurregeling voor vennootschappen, maar dat deze regeling niet volledig is overgenomen.

In de memorie van toelichting is op verschillende plaatsen aangegeven op welke punten de voorgestelde regeling van de structuurregeling voor vennootschappen afwijkt. De leden van deze fractie zouden het op prijs stellen een verduidelikend overzicht te krijgen van de afwijkende regelingen en de motivering daarvan.

De leden van de V.V.D.-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel. In hoofdlijnen waren deze leden het eens met het voorstel van de regering. Uit het feit dat de regering slechts op een enkel zeer ondergeschikt punt wijziging heeft gebracht in het advies, dat door de Commissie Vennootschapsrecht in de vorm van een wetsvoorstel is uitgebracht, leidden de leden van de V.V.D.-fractie af dat de rechtspersonen waarop dit wetsvoorstel zich richt geen overwegende bezwaren hebben tegen het voorstel.

De leden van de V.V.D.-fractie stelden nog een vraag met betrekking tot de benoeming van commissarissen. Is het mogelijk dat de raad van commissarissen een kandidaat voordraagt die noch door de algemene vergadering, noch door ondernemingsraad noch door het bestuur is aanbevolen? Zo ja, acht de regering dit wenselijk? Kan de regering bij benadering aangeven bij hoeveel grote coöperaties thans in de statuten is vastgelegd dat alle commissarissen lid van de vereniging dienen te zijn? Is een commissaris die geen lid is van de coöperatie op dezelfde wijze aansprakelijk voor tekorten en verliezen van de coöperatie als de leden?

Wanneer kan het standpunt van de regering worden verwacht over het advies van de SER, waarin enkele voorstellen zijn gedaan tot wijziging van de structuurregeling?

Artikelen

Artikel 57a

De leden van de C.D.A.-fractie meenden dat het tegenstrijdig belang wel de aandacht van de wetgever behoeft voor die gevallen waarin de bestuurders – anders dan bij het gewone ledencontract, op grond waarvan alle leden zaken doen met de coöperatie, – en de coöperatie

uiteenlopende belangen hebben. Anders dan de memorie van toelichting, waren deze leden vooralsnog niet geneigd de zaak van het tegenstrijdig belang over te laten aan de statutaire regeling. Deze leden merkten op dat een overeenkomstige problematiek zich voordoet tussen commissaris en coöperatie.

Artikel 63 h

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen of uit lid 2 van dit artikel moet worden afgeleid dat de wetgever géén andere statutaire kwaliteitseisen, zoals Nederlandschap, toestaat maar dat wel op grond van de statuten de eis van ingezetenschap gesteld kan worden of het hebben van voldoende kennis van de sociaal-economische omstandigheden in Nederland.

Artikel 63 j

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen of, gezien de aanhef van artikel 63j, lid 3 in feite niet overbodig is.

De voorzitter van de commissie,
Kosto

De griffier voor dit verslag,
De Gier